

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni ülesanded, töökord, koosseis, julgeolekukomisjoni ülesannete täitmiseks vajalike alakomisjonide ja nõukogude moodustamise kord ning teiste osalistega koostöö korraldus“ eelnõu seletuskirja lisa

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni ülesanded, töökord, koosseis, julgeolekukomisjoni ülesannete täitmiseks vajalike alakomisjonide ja nõukogude moodustamise kord ning teiste osalistega koostöö korraldus“ eelnõu
kooskõlastustabel

Justiits- ja Digiministeerium		
N r	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud
1.	Eelnõu § 8 lõige 2 – teeme ettepaneku muuta punktide 1 ja 2 sõnastust järgmiselt: „1) koordineerib riikliku küberjulgeoleku tagamist ja annab suuniseid küberjulgeoleku poliitika kujundamiseks; 2) võtab küberjulgeoleku valdkonnas seisukohti ja kujundab selle valdkonna arengut;“. Sealjuures tähendab punkti 1 uus sõnastus küberjulgeoleku valdkonna arengu kujundamist ja selle seiret. Punkti 2 muudetud sõnastus iseloomustab selgemini asjaolu, et seisukohtade võtmine ei ole seotud küberjulgeoleku valdkonda puudutavate plaanidega, vaid laiemalt, s.t küberjulgeoleku nõukogu võtab seisukohti ja kujundab küberjulgeoleku valdkonna arengut.	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja on muudetud.
2.	Eelnõu § 8 lõige 9 – teeme ettepaneku lisada lõikesse viies lause järgmises sõnastuses:	Arvestatud. Eelnõu ja seletuskirja on muudetud.

	„Kui ükski küberjulgeoleku nõukogu liige hääletamist ei nõua, loetakse otsus vastuvõetuks ühehäälselt.“ Selgitame, et see ettepanek rajaneb eelnõu § 5 lõike 2 teisel lausel, mis näeb sarnase nõude Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni otsuste tegemisel. Seetõttu tuleks sama nõue tekitada ka küberjulgeoleku nõukogu otsuste puhul.	
3.	Teeme tähelepaneku, et riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses (RSVS) on säilinud üks konkreetne ülesanne Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjonile. Nimelt näeb RSVS § 35 lg 4 ette välisriigile, rahvusvahelisele organisatsioonile jne riigisaladuse edastamise otsustamise Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni poolt olukorras, kus puudub välisleping. Eelnõu seletuskirjas ei ole viidet selle ülesande jätkuva olemasolu kohta, kuid eeldame nüüd, et Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni uue regulatsiooni kohaselt katab seda ülesannet eelnõu § 3 (nn „muu seadusest tulenev ülesanne“). Kui nii on, siis palume seletuskirjas see ära märkida.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
4.	Palume eelnõu seletuskirja sisukokkuvõtet täiendada informatsiooniga halduskoormuse kohta ning selle kasvu korral ülevaatega, mille võrra olemasolevat halduskoormust vähendatakse (hea õigusloome ja normitehnika eeskirja § 41 lg 2 p 3).	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
Kaitseministeerium		
N r	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud
1.	Palume sõnastada eelnõu § 3 lõike 1 punkt 1 järgmiselt: "1) analüüsib ja hindab riigi julgeolekuolukorda ning juhib strateegilise ohuhinnangu koostamist;"	Arvestatud osaliselt. Eelnõu § 3 lõike 1 punkti 1 sõnastusest on välja jäetud sõnad „vajaduse korral“. Riigi strateegilise ohuhinnangu koostamise juhtimist ei sätestata

Selgitus: Kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse jõustumisega muutus kehtetuks julgeolekuasutuste seaduse § 10, mis reguleeris Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni ülesandeid ja riigikaitse seadus, mille alusel oli kehtestatud Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni põhimäärus. Kuni 1. oktoobrini 2026 kehtinud julgeolekuasutuste seaduse § 10 lõike 1 punkt 2 ja Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni põhimääruse § 3 lõike 1 punkt 5 sätestasid, et Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjon muu hulgas „analüüsib ja hindab riigi julgeolekuolukorda“. Kooskõlastamiseks saadetud Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu muudab seda ülesannet ja sätestab, et Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjon „vajaduse korral annab hinnanguid riigi julgeolekukorrale“ (eelnõu § 3 lõige 1 punkt 1). Kaitseministeerium ei toeta sellist eelnõu § 3 lõike 1 punkti 1 sõnastusettepanekut. Kuni 1. oktoobrini 2026 kehtinud julgeolekuasutuste seaduse § 10 ning Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni põhimääruse § 3 lõige 1 punkt 5 olid muu hulgas Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjonile õiguslik alus riigi strateegilise ohuhinnangu koostamiseks. Selline ülesanne ei saa olla komisjonile „vajaduse korral“ ülesanne. Riigi strateegiline ohuhinnang on riigi strateegilise planeerimise seisukohalt alusdokument Eesti julgeolekupoliitika aluste ja Eesti riigikaitse arengukavade koostamiseks. Riskianalüüs ei asenda strateegilist ohuhinnangut. Eelnõu praegune sõnastus jätab lahtiseks, kes koostab riigi strateegilise ohuhinnangu. Palume eelnõu § 3 lõike 1 punkti 1 sõnastust muuta.	julgeolekukomisjoni ülesandena käesolevas eelnõus. Strateegilise ohuhinnangu koostamise protsess kavandatakse reguleerida KORKSi § 16 lõike 5 alusel antavas Vabariigi Valitsuse määrukses.
--	--

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Nr	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud
1.	EPKK teeb ettepaneku täiendada määruse eelnõu § 2 lõikes 1 sätestatud Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni koosseisu regionaal- ja põllumajandusministriga. Peame regionaal- ja põllumajandusministri kuulumist julgeolekukomisjoni vajalikuks, arvestades põllumajanduse ja toidutootmise otsest seost riigi julgeoleku, kriisikindluse ja elanikkonna varustuskindlusega. Riigikogu poolt 2026. aastal heaks kiidetud „Eesti julgeolekupoliitika alused“ käsitleb majandusjulgeolekut ja elutähtsate teenuste toimepidevust Eesti julgeoleku lahutamatu osana. Dokumendis on eraldi rõhutatud vajadust tagada toidu ja muude esmatarbekaupade pikaajaline varustuskindlus kriisi ja sõja korral, sealhulgas tootmise toimepidevuse kaudu. Toidu varustuskindlust ei ole võimalik käsitleda lahus kodumaise põllumajanduse ja toidutootmise toimepidevusest. Seejuures ei piirdu põllumajanduse roll kriisi- ja julgeolekuolukorras üksnes toidu tootmisega. Põllumajandusettevõtted paiknevad üle Eesti ning ettevõtjad ja nende töötajad tunnevad kohalikke olusid. Seetõttu võivad nad olla olulised kohapealsed „silmad ja kõrvad“, kes märkavad tavapärasest erinevaid olukordi või muutusi ning kelle kaudu on võimalik saada kiiresti teavet maapiirkondades toimuva kohta.	Selgitame. Nõustume, et riigi julgeolekut tuleb vaadata laiemalt. Selle seisukohalt on olulised mh toiduga varustuskindlus, tootmise ja elutähtsate teenuste toimepidevus, majandusjulgeolek ning regionaalselt hajutatud võimekused. Selgitame, et KORKSiga muudeti julgeolekukomisjoni ülesandeid eesmärgiga keskenduda komisjoni praeguses koosseisus eelkõige spetsiifiliste ja riigi seisukohalt oluliste julgeolekuküsimuste arutamisele (vt eelnõu §-s 3 sätestatud ülesanded). Laia riigikaitse ja riigi julgeolekuga seotud küsimuste käsitlemine ei piirdu julgeolekukomisjoni tegevusega. Regionaal- ja põllumajandusminister on kaasatud oma vastutusvaldkonda puudutavatesse riigikaitse- ja julgeolekuaruteludesse, sealhulgas toiduga varustuskindluse, tootmise toimepidevuse ja regionaalselt hajutatud võimekuste teemadel.

Samuti on metsandus-, põllumajandus- ja toidutootmisettevõtete kasutuses märkimisväärne hulk tehnikat, taristut ja muid ressursse, mida saab kriisi- või julgeolekuolukorras rakendada ühiskonna toimepidevuse toetamiseks. Ettevõtete kasutuses on raske- ja eritehnika, suure kandevõimega veokid ning puistematerjalide ja vedelike veoks sobivad transpordivahendid. Põllumajandus- ja metsandussektoris on ühtlasi olemas oskused ja tehnika kaeve- ja pinnasetöödeks, teede ja ligipääsude rajamiseks ning muudeks suuremahulisteks töödeks. Oluline on ka ettevõtete valduses olev üle Eesti hajutatud taristu. Paljudel põllumajandus- ja toidutootmisettevõtetel on oma puurkaevud ja veesüsteemid, biogaasi- ja muud energiatootmisüksused, päikesepaneelid, tuulikud, energiasalvestid ning muu taristu, mis võib kriisiolukorras toetada nii ettevõtte enda kui ka kohaliku piirkonna toimepidevust. „Eesti julgeolekupoliitika alused“ rõhutab seejuures varude ja võimekuste geograafilise hajutatuse ning tsentraliseerimise vältimise tähtsust. Riigi julgeoleku planeerimisel on oluline omada terviklikku ülevaadet sektori olemasolevatest teadmistest, oskustest, tehnikast, taristust ja muudest võimekustest ning võimalustest neid kriisi- ja sõjaolukorras rakendada. Sellise teadmise koondamisel ning sektori ja riigi vahelise koostöö korraldamisel on keskne roll Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumil. Seda arvestades tekkis määruse eelnõuga tutvudes küsimus,	
---	--

miks ei ole julgeolekukomisjoni liikmete hulka arvatud regionaal- ja põllumajandusministrit. Seda enam, et eelnõu § 8 lõike 1 kohaselt on minister esindatud julgeolekukomisjoni juurde kuulavas küberjulgeoleku nõukogus. Kui ministeeriumi vastutusvaldkonda peetakse põhjendatult oluliseks küberjulgeoleku küsimustes, on keeruline näha põhjust, miks ei peaks sama valdkond olema esindatud julgeolekuküsimuste laiemal strateegilisel käsitlemisel. Lisaks toidu varustuskindlusele tuleb arvestada regionaalset mõõdet. Eesti julgeolek ja kriisikindlus ei saa tugineda üksnes keskele riigitasandi vaatele. Kriiside mõju, olemasolevad ressursid, taristu ja inimeste võimekus erinevad piirkonniti ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vastutusala ühendab riigi tasandi regionaalse arengu, kohaliku tasandi ja maapiirkondade toimepidevuse küsimustega. „Eesti julgeolekupoliitika alused“ lähtub laia riigikaitse põhimõttest, mille kohaselt on Eesti julgeoleku tagamisel oma roll riigil, kohalikel omavalitsustel, elutähtsaid teenuseid osutavatel ettevõtetel, kogukondadel ja inimestel. Selleks, et sektori teadmisi, oskusi, tehnikat, taristut ja muid võimekusi saaks riigi julgeoleku tagamisel vajaduse korral kasutada, peab vastav teadmine jõudma ka julgeolekupoliitika strateegilise otsustamise tasandile. Eeltoodust tulenevalt leiame, et olukorras, kus riigi julgeolekupoliitika alusdokument käsitleb toidu varustuskindlust, tootmise toimepidevust, elutähtsaid teenuseid, majandusjulgeolekut ja regionaalselt hajutatud	
---	--

	võimekusi riigi julgeoleku osana, on põhjendatud regionaal- ja põllumajandusministri kuulumine Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni alalise koosseisu.	
--	---	--